

ВИЗУАЛНИ СТРУКТУРИ В КОМОЗИЦИИТЕ НА ДИПЛОМНИТЕ РАБОТИ НА СПЕЦИАЛНОСТ

"СТЕНОПИС" КЪМ НАЦИОНАЛНАТА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ.

кандидат: РАДОСТИН ВАСИЛЕВ СЕДЕФЧЕВ.

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. ИЛИЯ ИВАНОВ ИЛИЕВ

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖЮРИ

Искам да поздравя кандидата а и катедра"стенопис"сътс избора на темата. Интересът им точно в тази област,където общественото внимание едва ли би се насочило,спомага да не се забрави делото на катедра"стенопис"и на нейните студенти за периода от 50 години.Значителната събирателна дейност (119 дипломни работи) в цветен снимков материал на дипломни проекти и изпълнението им във архитектурна среда,заслужава не само вашето внимание,но и уважение към този труд. Кандидатът е използвал фонда на академията с който е разполагал,както и свое лично апостолско търсене из цялата страна...Темата е ограничена само във дипломните работи (с преимуществото на магистърските),с което го освобождава от анализа на всички стенописи в България в периода(1944-1989)години. Това е друга обширна тема,която не засяга дисертацията. Действително в този период,както отбелязва и автора са наложени принципите на нормативната естетика на 18 и 19 век,които подпомагат пропагандирането на наложените идеи на авторитарното общество.Такава идея е възприета и от катедрата по това време"Стената не трябва да се пробива".Тоест това е идеята за неприкосновеност на плоскостта на стената. Като изключим неизбежните политически „забежки”,характерни за българското изкуство а и за катедра”стенопис”ние едва ли бихме могли да им търсим вина за това. И най малко на Професор Георги Богданов,твореца който въведе класическите

стенописни техники и от когото се възхищавахме на неговите анатомични корекции, творецът обезсмъртил името си със фреските си в Велико Търново

и зграфитото в Мавзолея на Варненчик. На неговите корекции винаги присъстваше архитект, а и той считаше архитектурата като матрица за стенописиста. Мисля че тази нормативна естетика на която той ни учеше е същата която докторанта защитава. Аз виждам във водещата роля на архитектурата, в ролята на материала и техниката на изпълнение, във композицията изградена по принципите на ордерно векторната и ордерно центричната системи, основата на изследването на докторанта. Той разделя визуалните структури на 3 основни групи ; ордерно системна, ентропична и хибридна. Това а и тяхното детайлиране във векторно-ордерна система, центрично ордерна, ентропична (ниска умерена и висока) и хибридна (хибридно ордерна и хибридно ентропична системи позволява на автора да създаде стройна и обусловена матрица в която всяка една от тези 119 дипломни работи намира своето място. Тази системност и последователност проведени професионално са във основата на авторския труд. При това той не дава категорични оценки за качествата на отделните дипломни работи .което е също безспорен атестат за професионализъм. Във хода на своя анализ той допуска и някои елементарни грешки, както и спорни съждения относно синтеза със архитектурната среда.

1. В колектива Недялко Христов-Атанас Ляпчев неправилно е разпределено авторството на двамата.
2. Във изискано съгласуваните творби на Олег Гочев и Цветана Векова мисля че работите на Олег предхождат по време на изпълнение тези на Векова.
3. Композицията на Радка Стоева от правилни пентагонали (непаркетирани във моноендрични мрежи) докторанта неправилно свързва със пчелната пита съставена от паркетирани правилни хексагонали.
4. В дипломната работа на Иванина Тодорова не става въпрос за „неправилен трапец“, а за четириъгълник.
5. Не мога да се съглася че Албена Михайлова вкарвайки в една елементарна архитектура своята пространствена конструкция от аркади, със вплетени в нея декоративни цветни мотиви не е постигнала забележителен успех.

6. Във векторните визуални системи при използване на диагоналите забелязвам известна фриволност не навсякъде достатъчно убедителна.

7. Прекалено много в дисертацията се говори за използване от дипломантите на числото пи, на веригите на Фибоначи, на златното сечение и на златния кръст, което може би може да се отнася само до работата на Пенчо Шейтанов. Това безспорно е едно увлечение на докторанта, макар че и професор Гановски, а и моя милост често застъпвахме тази тема. (Неслучайно проф. Мито Гановски ентусиазирано прилагаше златния кръст към картините на Рембрандт)

8. Определяйки използваните техники автора неправилно употребява термините "а сессо" и „buon fresco“, а някъде и мокро фреско...

Това ми дава повод, както за кандидата, така и за катедра "стенопис" да обективирам тези понятия.

I. Техники върху току-що положена мокра мазилка. Това са: fresco buono и sgraffito. Тук можем да включим и "all fresco" - техника върху добре намокрена суха мазилка. (Както казваше проф. Богданов влагата да избие от другата страна на стената).

II. Техники върху суха мазилка. Всички те се обозначават от използвания свързвател на багрилните вещества - като казеин, акрил, С 200, пирокселин и така нататък, но в никакъв случай като "а сессо".

Като художник, макар и подвластен на геометричното начало, винаги може би несъзнателно съм искал да се отдалеча от него. Дали това не означава че към ордерно векторната система съм прибавил и нещо ентропично не знам, но това обяснява моето еднакво отношение на харесване или не на различните визуални системи. Отворен съм да възприемам всичко до което се е докоснал художника. Така че художническо ентропично звучение, мога да открия и в прелестния наивитет на работата на Сашо Мицев, както и във тази на Любов Тотева.

Изреждам работите, които са ме впечатлили особено:

Пейно Пейнов, Валери Цветков, Васил Енчев, Ева Димитрова, Илия Цветанов, Александър Титоренков, Христо Хаджитанев, Радостин Седефчев, Марияна Вълева... Това предпочитание е плод на моето по свободно отношение към визуалните системи... но то си е само мое... То не ми пречи отново да оценя

високо събирателната дейност на докторанта,неговата система за визуално оценяване на дипломните работи,както и тяхното подреждане по логично предложените визуални системи.

Предлагам на уважаемото НАУЧНО ЖЮРИ да оцени по достойнство кандидатурата на РАДОСТИН ВАСИЛЕВ СЕДЕФЧЕВ,като му присвои званието ДОКТОР ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНИ ИЗКУСТВА.

Благодаря за вниманието. Професор ИЛИЯ ИЛИЕВ